

EVALUAREA ÎN EDUCAȚIE
MERITOCRAȚIA ȘI MEDIOCRITATEA

Despre Marin Manolescu - activitate științifică și publicistică

- *Prof. univ. dr. la Universitatea din București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul pentru Formarea Profesorilor;*
- *Conducător de doctorat în Științe ale Educației;*
- *Născut în 1951, Comuna Bobicești, Județul Olt;*
- *Studii: Facultatea de Filosofie, specializarea Pedagogie, Universitatea din București;*
- *A parcurs toate treptele carierei didactice preuniversitare și universitare;*
- *A înființat sau a participat la înființarea sau consolidarea unor structuri/instituții de prestigiu în domeniul formării inițiale și continue a cadrelor didactice pentru nivelurile primar, preșcolar, gimnazial și liceal;*
- *A îndeplinit funcții manageriale în învățământul universitar, preuniversitar, la nivelul Ministerului Educației și Învățământului;*
- *Este coordonatorul/directorul a două programe de master acreditate ARACIS: „Mentoratul în educație” și „Educație presecundară”;*
- *A participat în calitate de coordonator sau expert în diverse proiecte educaționale de interes național;*
- *Domenii de competență științifică și didactică: Teoria, metodologia și practica evaluării, Teoria și metodologia curriculumului, Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, Educația timpurie, Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Practica profesională și pedagogică.*

Cărți publicate de Marin Manolescu (selectiv):

- *Monografia învățământului din satele Comunei Bobicești, Județul Olt, (în colab. cu Paula Bănică), 2018, Editura RePrograph, Craiova*
- *Referențialul în evaluarea școlară, 2015, Editura Universitară, București*
- *Perspective inovative ale evaluării. Evaluarea digitală, 2016, Editura Universitară, București*
- *Teoria și metodologia evaluării, 2010, Editura Universitară, București*
- *Activitatea evaluativă între cogniție și metacogniție, 2005, Editura Meteor Press, București*
- *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică, 2006, Editura Universității București – CREDIS*
- *Evaluarea școlară - un contract pedagogic, 2003, Editura Fundației Dimitrie Bolintineanu, București*
- *Teoria și practica evaluării (în colab. cu Dan Potolea), 2005, MEN-PIR, București*
- *Teoria și metodologia curriculumului (în colab. cu Dan Potolea), 2005, MEN-PIR, București*

MARIN MANOLESCU

EVALUAREA ÎN EDUCAȚIE
MERITOCRAȚIA ȘI MEDIOCRITATEA

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2019

CUPRINS

INTRODUCERE	25
1. Pledoarie pentru promovarea valorilor meritocratice.....	25
2. Meritul școlar, meritocrația și evaluarea școlară.....	26
3. Mediocritatea școlară și evaluarea: conotații, implicații, remedii.....	29
4. Cum promovează școala de astăzi mediocritatea?	30
 PARTEA I. PROBLEMATICA EVALUĂRII ȘCOLARE ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ. FUNCȚII, DISFUNCȚII, EVOLUȚII.....	 33
Capitolul I. ȘCOALA ȘI SOCIETATEA. NECESITATEA RECONSTRUCȚIEI ȘCOLII	35
1. Două atitudini polarizate: devalorizarea școlii versus supravalorizarea școlii	35
2. Reconstrucția școlii obligatorii - de la instrucție la educație	36
3. Consolidarea capacității educative a școlii	37
4. „Școala porților deschise”- provocare a școlii tradiționale.....	38
5. Așa părinți, așa copii! Primordialitatea capitalului cultural familial	39
6. Competiția ca stare socială generalizată: elevi, părinți, școli.....	40
7. Filiiere școlare nobile versus filiiere mai puțin valorizate social. Dileme și opțiuni	41
8. De la școala selectivă la școala democratică de masă.....	42
 Capitolul II. EVALUAREA ÎN EDUCAȚIE - FUNCȚII, DISFUNCȚII, EVOLUȚII	 45
1. Evaluarea educațională - între retorica oficială, formalizare excesivă și practici rutiniere	45
2. Reglarea sistemelor educative prin evaluare	46
2.1. Politici și practici de creștere a eficacității școlii	46
2.2. Amplificarea importanței evaluărilor comparative naționale și internaționale	47
3. Studiul efectelor evaluării - un demers complicat și sensibil.....	48
4. Tirania evaluării - adevăr sau „baubau pedagogic”?	49
5. Evaluarea în educație - apreciere a efectelor acțiunii pedagogice.....	50
5.1. Paradigma intuiției pragmatice sau „Tehnica bricolajului” în evaluare	50

5.2. Paradigma docimologică / Edumetria sau „măsurarea randamentului” școlar	51
5.3. Paradigma evaluării prin obiective.....	51
5.4. Paradigma evaluării formative și diferențierea instruirii.....	52
5.5. Paradigma Pedagogiei competențelor. Evaluarea calitativă.....	52
6. Cultura evaluativă ca stare de spirit. Principii deontologice în evaluare	53
7. Exigență în evaluarea formativă; învățarea asistată de evaluare	54
8. Diversitate conceptuală și tipologică în evaluare	55
8.1. Amalgam conceptual și tipologic în evaluare	55
8.2. Evaluarea curentă – starea naturală a activității didactice.....	56
8.3. Examenul - validare a unui parcurs educațional, „permis de liberă trecere”	56
8.3.1. <i>Repere conceptuale</i>	56
8.3.2. <i>Tradiție și modernitate: examenul de „trecere”</i>	58
8.3.3. <i>Tipuri principale de examene. Niveluri, funcții și finalități</i>	59
8.4. Concursurile - competiție și selecție	63
8.5. Controlul și Inspecția școlară	65
8.5.1. <i>Repere istorice</i>	65
8.5.2. <i>Controlul</i>	67
8.5.3. <i>Inspecția școlară</i>	69
8.5.4. <i>Procese verbale de inspecție școlară; Mihai Eminescu - revizor școlar</i>	70
8.5.5. <i>Procese verbale de inspecție școlară – analiza diacronică la nivelul Comunei Bobicești – Olt (1893- 1948)</i>	76
8.5.6. <i>Inspecție școlară și control: redundanțe semantice și confuzii terminologice</i>	92
8.6. Evaluările naționale/ Testările naționale - evoluția politicilor naționale	93
8.7. Evaluările comparative internaționale – PISA, TIMSS și PIRLS.	93
8.8. Servicii și organisme naționale / instituții de evaluare și examinare	94
9. Selecția înseamnă evaluare!	95
10. Selecția și impactul ei asupra poziției școlare a elevului	97
11. Cu selecție sau fără selecție în educație?.....	98
12. „Ideologia” refuzului selecției în sistemul de educație	99
13. Sistemul școlar - între „selecție exagerată”, „selecție rezonabilă” și „nonselecție”	99
14. Acces universal, dar reușită inegală	101
15. Repere istorice în evoluția ideilor docimologice în România	102
16. Tradițiile hiperselective ale școlii românești; selecția „prin eșec”	105
17. Pro sau contra evaluării? A fi sau a nu fi evaluare?	106
18. Evaluarea „altfel” și „starea de bine”: o altă perspectivă.....	107

Capitolul III. TITLURI ȘI DIPLOME	109
1. Diploma - garantul competenței profesionale	109
1.1. Valoarea segregativă a diplomei	109
1.2. Absența diplomei - stigmat social și profesional	109
2. Refuzul muncii rutiniere - „efectul de destin”- traiectoria de „transfug”	110
3. Paradoxul situației: inflația diplomelor versus supravalorizarea diplomei	111
4. Atestarea finalizării studiilor	112
4.1. Titluri și diplome. Tipologie	112
4.2. Actele de studii care se eliberează absolvenților din sistemul național de învățământ preuniversitar	112
4.3. Actele de studii care se eliberează personalului didactic din sistemul național de învățământ preuniversitar	114
5. Rezultatele școlare ale elevilor și valorificarea lor	114
6. O evaluare de calitate – condiție a unei educații de calitate	115
6.1. Calități esențiale ale evaluării	115
6.2. “Păcatele” taxonomiei lui Bloom	116
6.3. Știința de a deveni - piesa de rezistență a evaluării formative	118
7. Instrumente pedagogice de consolidare a relațiilor evaluative elev-școală - familie	119
8. Problema notării; scări de notare/ apreciere; diversitate de aplicare și utilizare	121
9. O nouă abordare a evaluării; rigoare metodologică și procedurală	122
10. Evaluări naționale sau „testări”?	122
11. Testul: calități, condiții particulare	123
11.1. Testul - dezideratul și garanția asigurării obiectivității în evaluare	123
11.2. Condiții de construcție	124
11.3. Condiții de aplicare	124
11.4. Condiții de interpretare	124

PARTEA A II-A. EVALUAREA ÎN EDUCAȚIE ȘI MERITOCRAȚIA 127

CAP. IV. MERITOCRAȚIA - MODEL DE JUSTIȚIE SOCIALĂ PRIN EDUCAȚIE	129
1. Talentul și munca/ efortul - fundamentele meritocrației	129
2. Primatul „meritului școlar” în ascensiunea socială	133
3. „Omul potrivit la locul potrivit”!	134
4. Consens și divergențe privind încrederea în meritocrație	137

5. Interdependența dintre diplomă și destinul social.....	138
6. Diploma - criteriu de diferențiere socială.....	138

Capitolul V. ESTE LEGITIMĂ LEGITIMAREA MERITOCRATIEI?

1. Meritocrație și merit: cuvinte obsesive; etimologie, evoluție semantică	141
2. Ideologii care susțin meritul și meritocrația	142
2.1. „Ideologia” dotării ereditare	142
2.2. „Ideologia” efortului, a muncii, a strădaniei	142
2.3. Teoria dublei determinări: talent (dotare ereditară) + efort (muncă!)	143
3. „Tocilarii” sunt merituosi?	143
4. Structura meritului.....	144
5. Muncitori și talentați! Silitori și talentați! „Tocilari” și talentați!	147
6. O nouă perspectivă: inteligența socio-emoțională și asigurarea succesului în viață	148
7. Legitimitatea meritocrației: întrebări și dileme	149
8. Emergența istorică a ideii de meritocrație școlară.....	150
9. Primordialitatea diplomei în promovarea elitelor	151
10. „Rangul” social și criza sa de legitimitate; remediul prin educație.....	153
11. Reprezentări ale opiniei publice despre meritocrație	154

Capitolul VI. MERITOCRAȚIA SOCIALĂ- RECOMPENSA MERITULUI ȘCOLAR

1. Meritocrația socială = recompensa meritului școlar.....	156
2. Dimensiunea pedagogică a meritului școlar.....	156
2.1. Meritul școlar - o noțiune intuitivă.....	156
2.2. Ce înseamnă „a fi merituos la școală”?	157
2.3. Meritul școlar = performanță ieșită din comun	158
3. Rolul evaluării școlare în promovarea meritocrației	159
4. Școala promovează cu adevărat meritocrația socială?	159
5. Dimensiunea obiectivă și dimensiunea subiectivă a meritului școlar ..	160
6. “Ascensiune socială prin educație” sau „creștere a nivelului de cultură al poporului”? Idei de început	161
7. Aptitudinea = „grație” divină; legitimarea pozițiilor sociale înalte	163
8. Dotarea ereditară - avantaj de „demarare meritocratică”	164
9. Copiii cu merite deosebite/ performanțe superioare; caracteristici	166
10. Depistarea talentului potențial – premisă a ascensiunii sociale	167
11. Pretenția egalitaristă, înzestrarea ereditară și ascensiunea socială	168
12. Meritele școlare - predictor ai reușitei sociale.....	169

13. Școala - factorul determinant al promovării și acceptării meritocrației	170
14. „Școlarizarea” meritocrației	171
15. Este meritocrația școlară „ascensorul” nostru social?	172
16. Meritul școlar - un construct social progresiv	172
17. Meritul școlar - valoare recompensată de societate	173
18. Versiunea școlară și versiunea nonșcolară a meritului	174
19. Ierarhia școlară - principiu de legitimare a ierarhiei și a diferențierii sociale	175
20. Criterii alternative de excelență socială	175
21. Derivele meritocrației	176
21.1. În numele meritului școlar se pot pretinde funcții sociale?	176
21.2. „Micii Dumnezei” ai zilelor noastre	178

Capitolul VII. MERITUL ȘCOLAR ȘI MERITUL SOCIAL: DETERMINĂRI ȘI INTERDEPENDENȚE

1. Întrebări și dileme privind semnificația „meritului școlar”	180
2. Convertirea meritului școlar în merit social	180
3. Merit școlar - competiție - clasificare	181
4. Meritul școlar - predictor al reușitei sociale	182
5. Diploma - predictor al bunăstării materiale?	183
6. Marea revoluție a anilor 2000: supremația inteligenței emoționale în asigurarea succesului în viață/ „revanșa sentimentelor asupra inteligenței”	184
7. Despre „acoperirea” diplomei/ Zona de „acoperire” a diplomei	185
8. Diploma și locul de muncă sunt realități superpozabile?	186
9. Diploma - garant al unui loc de muncă pe viață?	187
10. Evaluarea școlară și impactul asupra statutului profesional și social	188
11. “Operaționalizarea” meritului	188
12. Diploma: durabilitate și valoare	189
13. Clasamentele școlare - prefigurare a ierarhiilor sociale	190
14. Diploma - argumentul forte în recunoașterea meritelor școlare	190
15. Valoarea componentelor de personalitate în aprecierea meritelor școlare	191
16. Tirania diplomelor ca stare de spirit	192

Capitolul VIII. VOCAȚIA MERITOCRATICĂ A ȘCOLII

1. Școala - vector de promovare a meritocrației	193
2. Esența concepției meritocratice: inegalitățile școlare – consecință a inegalităților personale	193

3. Școala – sursă de reproducere și legitimare a inegalităților sociale	194
4. Vocația meritocratică a școlii românești	196
4.1. Elitismul și „coronița”	196
4.2. Solemnitatea de distribuire a premiilor la 1872	198
5. Școala meritocratică - o iluzie?	202
6. Evaluarea școlară, meritocrația și mediocritatea	203
7. Școala - garant al unei competiții juste	203
8. Evaluarea, meritul școlar, competiția și elitismul	204
9. O evaluare corectă - condiție majoră a meritocrației	205
10. Corectitudine, transparentă și standardizare în evaluare	207
11. Rolul profesorilor în promovarea meritocrației școlare	208
12. Paradoxul „noilor evaluări”- (uneori) generează injustiție în numele justiției	209
13. ÎN MEMORIAM! „Masa de duminică”- recompensa meritului școlar	209
14. Legitimarea meritelor școlare prin evaluare	212
15. Goana obsesivă după diplome și titluri școlare	213
16. Idealul meritocratic și evaluarea școlară	214
17. Cutumele școlare ale ideologiei meritocratice	215

Capitolul IX. EXAMINAREA - CONDIȚIE OBLIGATORIE A PROMOVĂRII ELEVILOR. REPERE ISTORICE EVOLUTIVE..

1. Renunțarea la „coroniță”= fuga de competiție?	216
2. Istoria - perpetuum mobile: repere evolutive românești	218
2.1. Examene, concursuri, promovări, recompense	218
2.2. Preocupări privind organizarea și reorganizarea învățământului înainte de Legea lui Cuza	219
2.3. “Facerea” Legii lui Cuza- un demers anevoios	222
2.4. Repere evolutive privind evaluarea elevilor înainte de 1864/ Legea lui Cuza	223
2.5. Evaluarea după adoptarea Legii Lui Cuza. Câteva considerații generale	226
2.6. Legea instrucțiunii din 1864 cu privire la evaluare	227
2.6.1. <i>Examinarea elevilor, notarea, promovarea și repetenția</i>	227
2.6.2. <i>Competiția ca stil de viață școlară</i>	228
2.6.3. <i>Premierea elevilor</i>	229
2.6.4. <i>Diploma de atunci= pașaport pentru viață. SESAM deschide-te - semnificație eternă!</i>	230
3. Sisteme de promovare a elevilor. Filosofii, concepții, abordări	232
3.1. Promovarea elevilor - prilej veșnic de controverse. „Promoțiunea elevilor” până la Marea Unire	232

3.2. Soluții de optimizare a evaluării în gimnaziu și liceu; dileme și opțiuni.....	236
4. Acces, promovare, recompense, finalizare a studiilor obligatorii: de la Legea lui Spiru Haret (1898) la Marea Unire.....	236
5. Promovarea elevilor în perioada interbelică	239
5.1. Legea pentru învățământul primar al statului din 1924 (Legea Constantin Angelescu)	239
5.2. Legea pentru învățământul secundar din 1928.....	240
6. Promovarea elevilor după al II-lea Război mondial.....	242
6.1. Decretul din 1948 = sovietizarea școlii românești	242
6.2. Legile din 1968 și 1978- reîntoarcerea la structurile tradiționale .	242
7. Promovarea elevilor astăzi	244
8. Recompensele școlare; valențe meritocratice	245
8.1. Recompense simbolice și recompense materiale	245
8.2. Cum se foloseau recompensele școlare altădată?.....	245
8.3. Recompensele școlare astăzi	246

Capitolul X. EXIGENȚE MERITOCRATICE ÎN FORMAREA CADRELOR DIDACTICE. O PERSPECTIVĂ ISTORICĂ.....	248
1. De la meseria de dascăl la profesia didactică și la vocație.....	248
2. Evaluarea cadrelor didactice prin definitivat și grade	249
3. Alegoria succesului mediocru	251
4. Carențe metodice în pregătirea cadrelor didactice și în evaluarea școlară.....	253
5. Continuitate și schimbare în formarea cadrelor didactice	256
6. Școlile normale - prima afirmare viguroasă a pedagogiei în învățământul românesc.....	257
6.1. Conceptualizarea noțiunii de „școală normală”	257
6.2. Alexandru Dimitrie Ghica - „cel dintâi întemeietor al școlilor românești”	259
6.3. „Învățătorii nu pot fi formați oriunde și oricând”.....	261
6.4. E nevoie de „instituții speciale în care se studiază pedagogia și metodică”	261
6.5. 1867-1877: un deceniu glorios dedicat înființării școlilor normale în Principatele Unite	263
6.6. „Poate să știe cineva multă carte, dar să nu știe carte de aceea care-l pune în poziție să învețe pe altul”!	265
6.7. Perioada postdecembristă - revenirea la tradițiile valoroase ale școlilor normale	268
7. Armonizare conceptuală cu pedagogiile avansate din vestul Europei .	269

8. Meritocrația reflectată în selecția și promovarea cadrelor didactice de-a lungul timpului	273
8.1. Spre un sistem unitar și coerent de perfecționare a cadrelor didactice	273
8.2. Legea lui CUZA - Legea Instrucțiunii publice (1864)	276
8.3. Legea din 1893 - continuare și dezvoltare a ideilor meritocratice în formarea cadrelor didactice	278
8.3.1. <i>Cadrul general</i>	278
8.3.2. <i>Numirea corpului didactic primar</i>	280
8.3.3. <i>Examenul de definitivat</i>	280
8.4. Lege asupra învățământului secundar și superior/ martie 1898 (Legea lui Spiru Haret)	280
8.4.1. <i>Cadrul general</i>	280
8.4.2. <i>Competența pedagogică a cadrelor didactice în Legea lui Spiru Haret</i>	282
8.5. Legea asupra învățământului primar și normal primar (1900)	283
8.5.1. <i>Definitivat + Încă un pas! "Pe loc"!</i>	283
8.5.2. <i>Definitivatul</i>	284
8.5.3. <i>"Examenul pentru înaintarea pe loc"</i>	285
8.5.4. <i>Critica vremii</i>	287
8.6. Legea pentru învățământul primar al statului din 1924	288
8.7. Legea pentru învățământul secundar/ 1928	291
8.8. Legea pentru organizarea și funcționarea învățământului primar și normal/ 1939	293
8.9. Formarea și evaluarea cadrelor didactice în perioada „construcției socialismului”	298
8.9.1. <i>Reforma din 1948- anularea gradelor didactice</i>	298
8.9.2. <i>Legea Învățământului (1968) și Legea nr. 6/1969 privind Statutul personalului didactic</i>	300
8.9.3. <i>Legea educației și învățământului din 1978 și Precizările privind activitatea de perfecționare nr. 60472/ 1979.</i>	303
8.10. Formarea și evaluarea cadrelor didactice după '89	309
8.10.1. <i>Cadrul general</i>	309
8.10.2. <i>Coerențe și incoerențe în formarea cadrelor didactice..</i>	310
8.10.3. <i>Definitivatul și gradele didactice</i>	314
8.10.4. <i>Definitivat 2016, 2017, 2018 versus Definitivat 2015, 2014</i>	321
8.10.5. <i>Formarea continuă a cadrelor didactice prin programe acreditate</i>	325
9. Pensionarea cadrelor didactice: între abordare rațională și atitudini revanșarde	329

10. „Jurământul de credință și devotament al dascălului” - Cod al deontologiei pedagogice.....	331
--	-----

Partea a III-a. EVALUAREA ȘCOLARĂ ȘI MEDIOCRITATEA... 337

Capitolul XI. MEDIOCRITATEA- REPERE CONCEPTUALE, TIPOLOGIE, CAUZE, REMEDII PEDAGOGICE 339

1. Mediocritatea; cadrul de referință al lucrării noastre	339
2. Mediocritatea. Repere conceptuale	339
3. Tipologia mediocrității.....	344
3.1. Mediocritatea mulțumită cu ea însăși	345
3.2. Mediocritatea veleitară/ Mediocrul arogant și agresiv	346
3.2.1. <i>Ifosul mediocrității: onorabilitate, drepturi, posturi</i>	346
3.2.2. <i>Mediocrul arogant și agresiv, bășcălios și miștocar</i>	347
3.2.3. <i>„Bețe-n roate”- deviza mediocrului/ Parada mediocrității</i>	348
4. Incultura, obrăznicia și agresivitatea- consecințe ale mediocrității școlare.....	349
4.1. Mostre de răspunsuri la BAC	349
4.2. E cool să fii ignorant!	349
5. Cauze pedagogice ale mediocrității	351
6. Rolul școlii în „fabricarea” succesului sau a insuccesului școlar	352
7. Eșecul școlar. Ambiguități conceptuale	353
8. Planuri de analiză a eșecului școlar.....	354
9. Evaluare-mediocritate-eșec școlar: interdependențe.....	355
10. Tratamentul eșecului școlar	356
11. Repetenția și corigența: Remedii pedagogice ale eșecului școlar	356
11.1. Repetenția	356
11.2. Diferențierea și individualizarea instruirii.....	357
11.3. Corigența	358

Capitolul XII. SANȚIUNI ȘI PEDEPSE ȘCOLARE; CONSEMNAREA ȘI MONITORIZAREA ABSENȚELOR. VALENȚE PENALIZATOARE. REPERE ISTORICE..... 363

1. „Note”, „Absențe” și „Purtare” - elementele structurale ale evaluării școlare.....	363
2. Sancțiuni și pedepse școlare. Scurtă privire retrospectivă	364
3. Sancțiunile prevăzute de Legea lui Cuza	365
4. Pedepsele prevăzute de Legea lui Cuza	366
5. Sancțiunile și pedepsele școlare astăzi	367
6. Absențele în peisajul școlar de altădată.....	368

6.1. Exemplul I/ Legea asupra învățământului primar și normal primar (1893).....	369
6.2. Exemplul II/ Legea asupra învățământului primar și normal primar/ 1900	370
6.3. Exemplul III/ Obligatorietatea școlii versus absenteism ridicat.....	372
Capitolul XIII. EVALUAREA ȘCOLARĂ ȘI MEDIOCRITATEA .	374
1. Mediocritatea școlară– abordare istorică, evolutivă în școala românească	374
2. Sisteme de notare în școala românească. Mediocritatea și Meritocrația validate prin sistemele de notare	376
3. Mitul periculos al asigurării ”pragului minimal de reușită”. Stimularea mediocrității	379
4. Promovarea mediocrității prin evaluare, examene și concursuri	382
4.1. Relativitatea mediocrității	382
4.2. Succesul mediocru - o rușine?	383
4.3. Examenele ca sursă de promovare a mediocrității	384
4.4. Exigență și indulgență în evaluare– două ipostaze complementare	385
4.5. Superficialitatea în evaluare	386
4.6. Discriminare pozitivă sau Egalitate ?	388
4.7. Ambivalența efectului Pygmalion în educație.....	389
4.8. Numerus clausus: rolul în promovarea meritocrației și a mediocrității	390
4.9. Ținta de deficit ca sursă a mediocrității.....	391
5. Bacalaureatul: arc peste timp; repere evolutive	392
5.1. Bacalaureatul – secvențe temporale	392
5.1.1. <i>Secvența I. Introducerea examenului de Bac în 1866</i>	392
5.1.2. <i>Secvența II/ Bacalaureatul după Marea Unire</i>	394
5.1.2.1. Cum a fost Bacalaureatul în 1925-1927?	394
5.1.2.2. „Să mă văd eu cu patalamaua la mână”	395
5.1.3. <i>Secvența III/ Bacalaureatul înainte de 1989</i>	397
5.1.4. <i>Secvența IV. Diploma de BAC astăzi: sens și semnificație</i>	398
6. Mediocritatea școlară - pericol public!	399
CONCLUZII	400
1. În căutarea identității sistemului național de evaluare	400
2. Pertinența și valoarea sistemului național de evaluare. Întrebări legitime	403
BIBLIOGRAFIE	405

CONTENT

INTRODUCTION	25
Plea for promoting meritocratic values	25
School excellence, meritocracy and school assessment	26
School mediocrity and assessment: connotations, implications, remedies	29
How today's schools promote mediocrity?	30
 PART I. THE ISSUE OF SCHOOL ASSESSMENT IN CONTEMPORARY SOCIETY. FUNCTIONS, DYSFUNCTIONS, EVOLUTIONS	 33
 Chapter I. SCHOOL AND SOCIETY. THE NECESSITY TO RECONSTRUCT THE SCHOOL	 35
1. Two polarizing attitudes: devaluation and overvaluation of schools	35
2. Reconstruction of mandatory school – from instruction to education ..	36
3. Consolidation of schools' educational capability	37
4. „Open doors schools” – a challenge to traditional schools	38
5. Like parents, like children! The priority of the family cultural capital.	39
6. Competition as a generalized social state: students, parents, schools...	40
7. Noble school channels versus socially less valued channels. Dilemmas and options	41
8. From selective schools to democratic mass schools	42
 Chapter II. ASSESSMENT IN EDUCATION – FUNCTIONS, DYSFUNCTIONS AND EVOLUTIONS	 45
1. School assessment – between the official rhetoric, excessive formalization and routine practices	45
2. Regulating educational systems through assessment	46
2.1. Policies and practices to increase school effectiveness	46
2.2. Increasing the importance of national and international comparative assessment	47
3. The study of the effects of assessment – an intricate and sensitive endeavour	48
4. The tyranny of assessment – truth or pedagogical boogeyman?	49
5. Assessment in education – judging the effects of the pedagogical action	50
5.1. Pragmatic intuition paradigm or „The DIY technique” in assessment	50

5.2. Docimological paradigm/ Edumetry or „measuring school output”	51
5.3. Assessment through objective paradigm	51
5.4. Formative assessment paradigm and differentiation of instruction.....	52
5.5. Competence pedagogy paradigm. Qualitative assessment	52
6. Assessment culture as a state of mind. Deontological principles in assessment	53
7. Exigence in formative assessment; assessment-assisted learning	54
8. Conceptual and typological diversity in assessment	55
8.1. Conceptual and typological amalgam in assessment	55
8.2. Everyday assessment – a natural state of didactic activities	56
8.3. The exam – validation of an educational course, „a free pass”	56
8.3.1. <i>Conceptual benchmarks</i>	56
8.3.2. <i>Tradition and modernity: the „passing” exam</i>	58
8.3.3. <i>Main type of exams. Levels, functions and purposes</i>	59
8.4. Contests – competition and selection	63
8.5. Control and school inspection	65
8.5.1. <i>Historical benchmarks</i>	65
8.5.2. <i>Control</i>	67
8.5.3. <i>School inspection</i>	69
8.5.4. <i>School inspection reports; Mihai Eminescu – school auditor</i>	70
8.5.5. <i>School inspection reports – diachronic analysis of Bobicești village, Olt county (1893-1948)</i>	76
8.5.6. <i>School inspection and control: semantic redundancies and confusing terminology</i>	92
8.6. National evaluations/ National tests – the evolution of national policies	93
8.7. International comparative assessments – PISA, TIMSS and PIRLS	93
8.8. National services and bodies/ assessment and examination institutions	94
9. Selection means assessment!	95
10. Selection and its impact on the student’s school situation	97
11. With or without selection in education?	98
12. “Ideology” of refusing selection in the education system	99
13. School system – between „exaggerate selection”, „reasonable selection” and „non selection”	99
14. Universal access, unequal success	101
15. Historical benchmarks in the evolution of docimological ideas in Romania	102

16. Hyperselective traditions of Romanian school; selection via „failure”	105
17. Pro or against assessment? Should there be or shouldn't there be assessment?	106
18. „Immersion” assessment and „well being”: a different perspective	107
Chapter III. TITLES AND DEGREES	109
1. A degree – the guarantee for professional competence	109
1.1. The segregational value of a degree	109
1.2. Lack of a degree – social and professional stigma	109
2. Refusing routine work – „effect of destiny” – „defector” trajectory ...	110
3. Paradox of the situation: inflation of degrees versus overvaluation of the degree	111
4. Certifying the completion of studies	112
4.1. Titles and degrees. Typology	112
4.2. Certificates issued for graduates in the national preuniversity education system	112
4.3. Certificates issued for the teaching staff in the national preuniversity education system	114
5. Students' school results and their capitalization	114
6. Quality assessment – condition for quality education	115
6.1. Essential qualities of assessment	115
6.2. „Sins” of Bloom's taxonomy	116
6.3. Science of becoming – formative assessment's piece de resistance	118
7. Pedagogical instruments to consolidate student-school-family assessment relations	119
8. Grading; grading scales/ judgment scales; diversity in application and usage	121
9. A new approach to assessment; methodological and procedural rigor	122
10. National assessment or „tests”?	122
11. The test: qualities, particular conditions	123
11.1. The test – aspiration and guarantee in ensuring objectivity in assessment	123
11.2. Under construction	124
11.3. Conditions for applying the test	124
11.4. Conditions of interpretation	124
PART II. ASSESSMENT IN EDUCATION AND MERITOCRACY	127
CHAPTER IV. MERITOCRACY – MODEL OF SOCIAL JUSTICE THROUGH EDUCATION	129
1. Talent and work/ effort – fundamentals of meritocracy	129

2. Priority of the „school merit” in social climbing	133
3. “The right person in the right place”!.....	134
4. Consensus and divergences regarding trust in meritocracy	137
5. Interdependency between degree and social destiny	138
6. The degree – criterion for social differentiation.....	138

Chapter V. IS LEGITIMIZING MERITOCRACY LEGITIMATE?

1. Meritocracy and merit: obsessive words; etymology, semantic evolution	141
2. Ideologies that support merit and meritocracy	142
2.1. „Ideology” of hereditary endowment	142
2.2. „Ideology” of effort, work, endeavour	142
2.3. Theory of double determination: talent (hereditary endowment) + effort (work)!	143
3. Are „nerds” worthy?.....	143
4. Structure of merit.....	144
5. Hardworking and talented! Diligent and talented! „Nerds” and talented!	147
6. A new perspective: socio-emotional intelligence and ensuring success in life	148
7. Legitimacy of meritocracy: questions and dilemmas	149
8. Historical emergence of the idea of school meritocracy	150
9. Primacy of the degree in promoting elites	151
10. Social „rank” and legitimacy crisis; remedy through education	153
11. Representations of the public opinion on meritocracy	154

Chapter VI. SOCIAL MERITOCRACY – REWARD FOR SCHOOL MERIT

1. Social meritocracy – reward for school merit	156
2. Pedagogical dimension of school merit	156
2.1. School merit – an intuitive notion	156
2.2. What does it mean „to be worthy in school”?	157
2.3. School merit – out of ordinary performance	158
3. The role of school assessment in promoting meritocracy	159
4. Do school truly promote social meritocracy?	159
5. Objective and subjective dimension of the school merit	160
6. „Social climbing through education” or „increasing the knowledge level of a people”? Introductory ideas	161
7. Aptitude – divine „grace”; legitimizing high social ranks	163
8. Hereditary endowment – „meritocratic start-up” advantage	164

9. Children with extraordinary merits/ higher performances; characteristics	166
10. Detecting potential talent – prerequisite of social climbing	167
11. Egalitarian claim, hereditary endowment and social climbing	168
12. School merits – predictors of social success	169
13. School – the determining factor for promoting and accepting meritocracy.....	170
14. „Schooling” meritocracy	171
15. Is school meritocracy our social „elevator”?.....	172
16. School merit – a progressive social construct	172
17. School merit – value rewarded by society	173
18. School version and non-school version of merit	174
19. School hierarchy – legitimizing principle of hierarchy and social difference.....	175
20. Alternative criteria for social excellence	175
21. Drifting meritocracy	176
21.1. Can we claim social functions due to school merit?	176
21.2. „Little Gods” of our days	178

Chapter VII. SCHOOL MERIT AND SOCIAL MERIT: DETERMINATION AND INTERDEPENDENCIES.....

1. Questions and dilemmas regarding the significance of „school merit”	180
2. Converting school merit into social merit	180
3. School merit – competition – classification	181
4. School merit – predictor of social success	182
5. The degree – a predictor of wealth?	183
6. The great revolution of the 2000: supremacy of emotional intelligence in ensuring success in life/ „rematch of feelings over intelligence”	184
7. About the degree „coverage”/ The „coverage” area of the degree	185
8. Are the degree and workplace overlapping realities?	186
9. The degree – a guarantee for a lifelong workplace?	187
10. School assessment and its impact on the professional and social status	188
11. „Operationalizing” the merit	188
12. The degree: durability and value	189
13. School rankings – a preview of social hierarchies	190
14. The degree – a strong argument in recognizing school merits	190
15. Value of personality components in judging school merits	191
16. Tyranny of the degrees as a state of mind	192

Chapter VIII. MERITOCRATIC VOCATION OF SCHOOL

1. School – tool for promoting meritocracy	193
--	-----

2. Essence of meritocratic concept: school inequalities – a consequence of personal inequalities	193
3. School – source of reproduction and legitimization of social inequalities	194
4. Meritocratic vocation of Romanian schools	196
4.1. Elitism and the „wreath”	196
4.2. Solemnity of award ceremony in 1872	198
5. Meritocratic school – an illusion?	202
6. School assessment, meritocracy and mediocrity	203
7. School – a guarantee for just competition	204
9. A correct assessment – major condition for meritocracy	205
10. Correctness, transparency and standardization in assessment	207
11. Role of teachers in promoting school meritocracy	208
12. The paradox of „new assessment” – they (sometimes) generate injustice in the name of justice	209
13. IN MEMORIAM! „Sunday lung” – award for school merit	209
14. Legitimizing school merits through assessment	212
15. Obsessive hunt for degrees and school titles	213
16. Meritocratic ideal and school assessment	214
17. School customs of meritocratic ideology	215

Chapter IX. EXAMINATION – A MANDATORY CONDITION TO PROMOTE STUDENTS. HISTORICAL EVOLUTIONARY BENCHMARKS.....

1. Giving up the „wreath” – running away from competition?	216
2. History – a perpetual motion: Romanian evolutionary benchmarks	218
2.1. Exams, contests, promotions, rewards	218
2.2. Concerns regarding organization and reorganization of education before Cuza’s Law	219
2.3. „The making” of Cuza’s Law – a difficult enterprise	222
2.4. Evolutionary benchmarks regarding assessment of students before 1864/ Cuza’s Law	223
2.5. Assessment after Cuza’s Law enactment. A few general considerations.....	226
2.6. Law of instruction of 1864 regarding assessment	227
2.6.1. <i>Student examination, grading, promotion and flunking</i>	227
2.6.2. <i>Competition as a school life style</i>	228
2.6.3. <i>Student award</i>	229
2.6.4. <i>The then degree – passport for life. Open Sesame – eternal signification!</i>	230
3. Systems to promote students. Philosophies, mindsets, approaches	232